

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, С. Рябоконт. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 58
(5 серпня 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА.....	25
ЕКОНОМІКА.....	28

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

3 серпня Президент України В. Янукович провів зустріч із представниками кримських татар

Глава держави наголосив, що підтримує законні вимоги кримських татар щодо соціально-економічного розвитку Криму, вирішення питань депортованого народу, проблем гуманітарної сфери тощо. Президент висловив упевненість, що в основі розв'язання всіх нагальних проблем має бути конструктивний діалог, дотримання принципів толерантності та взаємної поваги, «розуміння того, що ми зобов'язані забезпечити соціальний мир у Криму».

«Ми як європейська держава будемо виконувати всі рішення Ради Європи у цьому напрямку і скеровувати наші зусилля на вирішення проблем», – наголосив Президент. Водночас він підкреслив, що в основу всіх рішень, безумовно, мають бути покладені загальнонаціональні інтереси всього українського народу. В. Янукович запропонував представникам влади та кримських татар спільно розробити комплексну програму з вирішення їхніх нагальних проблем. Насамперед, зазначив він, може йтися про програму щодо забезпечення кримських татар житлом із застосуванням не лише можливостей автономії, а й загальнодержавних ресурсів.

«Є маса пропозицій інвесторів щодо будівництва соціального житла», – зокрема зазначив В. Янукович. Президент додав, що, вочевидь, доцільно попрацювати над питанням здешевлення кредитів на житло. «Облаштування кримських татар в АРК – це питання, яке лежить на совісті влади», – зазначив глава держави.

Окремо В. Янукович порушив тему необхідності відновлення законності у питанні виділення землі в Криму. «Усі незаконні рішення щодо виділення землі мають бути анульовані», – сказав Президент, додавши, що це стосується також фактів самозахоплень. «Це питання треба зняти у найближчий час», – підкреслив глава держави.

Говорячи про права народів, депортованих за національною ознакою, В. Янукович назвав дуже важливим прийняття відповідного законопроекту, внесеного на розгляд Верховної Ради у лютому 2010 р. Водночас він висловив переконання, що цей проект закону має бути доопрацьовано – ця робота триває за участю представників ОБСЄ. «Прийняття цього законопроекту зніме масу питань і насамперед визначить критерії етнонаціональної політики держави», – зауважив В. Янукович, додавши, що йдеться не лише про кримських татар. «Нам треба активізувати роботу над цим документом», – наголосив Президент.

Глава держави також торкнувся на зустрічі питання важливості надання

статусу Національного Бахчисарайському державному історико-культурному заповіднику. «Я сподіваюся, що Верховна Рада після канікул розгляне це питання, – насамперед Верховна Рада Криму, – і буде прийнято відповідне рішення», – сказав Президент.

В. Янукович, окрім цього, наголосив, що має бути вирішено питання будівництва мечеті у Сімферополі.

Президент під час зустрічі торкнувся питання перебування представників кримських татар в органах влади. Глава держави наголосив, що в будь-якому регіоні країни немає перешкоди для роботи у владі людей, готових брати на себе відповідальність, «працювати з владою, підтримувати її рішення». «Не повинно бути дискримінації за національними ознаками», – підкреслив В. Янукович. «В органах влади працюватимуть представники всіх народів України, які підтримують політику тієї політичної сили, яку підтримує український народ», – сказав Президент.

Глава держави особливо наголосив, що сьогодні країна має великі проблеми, на яких треба зосередитися усім разом. Ідеться про необхідність подолання бідності, корупції, забезпечення захисту прав громадян, підвищення соціальних стандартів тощо. «Конституція України дає можливість всім працювати без обмежень... Головне, що потрібно для будь-якого керівника, – високий рівень професіоналізму, працездатність, порядність», – підкреслив В. Янукович.

Говорячи про проблему повернення історичних назв населеним пунктам Криму, Президент нагадав, що цей механізм працює через Верховну Раду, відтак визначена законом процедура не повинна порушуватися. За словами глави держави, під час його розмови з Головою ВР України В. Литвином йшлося про те, що у парламенті створено спеціальну комісію з цього питання.

Звертаючись до представників кримських татар з такого болючого питання, як радикальний іслам, В. Янукович зазначив: «Я хочу висловити свою точку зору про неприпустимість функціонування в нашій державі структур, діяльність яких порушує чинне законодавство країни. Будь-які війни нам не потрібні. Ми маємо дуже цінувати і берегти мир. І будь-які радикальні заклики будуть владою присікатися.

Я хочу, щоб це сприймалося з розумінням, тому що цій землі потрібен мир», – сказав Президент, додавши, що у вирішенні цієї проблеми задіяні правоохоронні органи. «Хочу, щоб ми разом з вами координували спільні дії і не допускали жодного радикалізму», – наголосив В. Янукович, звертаючись до присутніх.

Під час зустрічі Президент також підкреслив, що сьогодні влада, представники кримських татар мають діяти разом для вирішення актуальних проблем та розвитку Криму. «Політизація тут нікому не потрібна», – зазначив В. Янукович. «Переконаний: нинішня влада в Криму спроможна вирішувати проблеми. А я завжди у цьому допомагатиму», – заявив Президент.

Зі свого боку представники кримських татар подякували главі держави за можливість зустрітися. «Ви перший Президент, який хоче нас слухати, – сказав

член політради громадської організації «Мілли Фірка» Т. Дагджи. – Я хочу, щоб Ви дуже глибоко зрозуміли: якщо Меджліс в опозиції, це не означає, що кримськотатарський народ в опозиції до нової влади. Це найголовніше». «Я думаю, більшість народу підтримує нову владу і сподівається на неї. І результати цієї зустрічі, які ми доведемо до людей, відіграють величезну роль», – зазначив він.

Лідер «Мілли Фірка» В. Абдураїмов також зазначив, що за останні 20 років для облаштування кримських татар, які повернулися на батьківщину, було зроблено немало – «тим більше, це було важко для молодого Української держави». «Необхідно створити безперешкодні умови для тих представників кримськотатарського народу, які все ще бажають повернутися на історичну батьківщину – Крим», – сказав він. «З точки зору моралі, це буде правильно і принципово важливо», – підкреслив лідер «Мілли Фірка» *(Офіційне представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 3.08).*

Президент України В. Янукович перериває відпустку і скликає екстрене засідання Ради з національної безпеки й оборони

Воно відбудеться в Криму сьогодні, 5 серпня, повідомили у прес-службі глави держави.

«Президент України скасував усі заплановані на поточний тиждень заходи і перериває відпустку у зв'язку з необхідністю запобігання поширенню загрози виникнення пожеж, які можуть становити загрозу для життя громадян, а також у зв'язку зі складною ситуацією в регіонах через високу ступінь пожежонебезпеки», – зазначили там.

Як повідомили в прес-службі, Президент ухвалив рішення відкликати з відпусток голів обласних державних адміністрацій та керівників центральних органів виконавчої влади.

У прес-службі В. Януковича також зазначили, що глава держави за результатами засідання РНБО планує прийняти низку організаційних рішень, які забезпечать локалізацію поточної кризової ситуації *(Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 5.08).*

Скасування політреформи в Україні: аналіз можливостей та оцінки експертів

Питання про найбільш прийнятний політичний устрій Української держави є актуальним із часу внесення змін до Конституції, які були прийняті у 2004 р. Відтоді кожна політична сила так чи інакше порушує питання прийнятності для українського суспільства встановленої політичною реформою парламентсько-президентської форми правління. Не стала винятком і нова українська влада. Уже близько місяця в українському політикумі йдуть розмови про необхідність повернення до президентсько-парламентської республіки.

Початок черговій конституційній дискусії поклав Президент В. Янукович, який у своєму зверненні з нагоди Дня Конституції розкритикував конституційну реформу 2004 р. Він заявив, що деякі норми Конституції, «зокрема поспішно прийняті наприкінці 2004 р., стали причиною розбалансування та серйозної кризи влади, а відтак – об'єктом обґрунтованої критики всередині країни та з боку міжнародного співтовариства». Водночас В. Янукович наголосив на необхідності вдосконалення Конституції України відповідно до сучасних потреб держави. За словами Президента, «процес удосконалення Конституції жодним чином не повинен перетворитись на політичну акцію», а в основі конституційних змін має бути закладено «принцип суспільного консенсусу, об'єднання політичних та громадських сил навколо ідеї розвитку країни, усунення чинників напруження в державі».

У цьому ж руслі висловився нещодавно й глава Адміністрації Президента С. Львовчкін, заявивши, що було б доцільним розширити президентські повноваження. Як пояснив С. Львовчкін, глава держави сьогодні має досить повноважень для виконання своїх обов'язків, однак для ефективнішої роботи, зокрема, для проведення масштабних реформ у суспільстві, розширення кола цих повноважень було б доцільним. Глава АП зазначив, що оскільки Президент фактично відповідає за «всі сфери», логічно наділити його важелями впливу, які дали б йому можливість «реалізувати всі вимоги часу та суспільства».

Варто згадати, що позиція самого В. Януковича, та й, зрештою, Партії регіонів, зазнала суттєвої трансформації після переходу їх з опозиції до влади. Вже мало хто згадує про те, що Партія регіонів влітку 2008 р. пропонувала свій проект Конституції, де, крім нейтрального статусу, російської мови як другої державної і отримання партією-переможницею бонуса у вигляді 226 голосів, «регіонали» суттєво урізали повноваження Президента. Зокрема, абсолютне право

формувати весь склад Кабміну і призначати Прем'єр-міністра віддавалося Кабміну, а крім того, спрощувалася процедура імпічменту гаранта.

Пізніше саме «регіонали» «протиснули» закон, яким КС позбавили права переглядати конституційну реформу. Закон складався фактично з однієї фрази: «Юрисдикція Конституційного Суду не поширюється на Закони про внесення змін у Конституцію, які набули чинності». Згодом КС визнав його неконституційним, оскільки мало місце звуження його компетенції, визначеної в Основному законі.

Тоді, коментуючи право КС розглядати конституційність політреформи, прихильний до позиції регіоналів політолог А. Єрмолаєв заявив, що «зупинити зміну політичного устрою КС не може. Він може в межах своєї компетенції пропонувати парламенту відновити ці процедури, але не змінювати систему. Не можуть суди керувати державою. Інакше – можна далеко зайти: знайти проблеми з ухваленням Конституції 1996 р. і навіть повернути Україну до Радянського Союзу».

Чергові пропозиції регіоналів з приводу зміни Конституції було оприлюднено в червні 2009 р. у газеті «Дзеркало тижня», яка опублікувала проект Конституції, що його начебто спільно розробили БЮТ та Партія регіонів, за яким Україна перетворювалася на парламентську республіку, а Президента мали б обирати в парламенті. Це підтвердив і сам В. Янукович 7 червня 2009 р., заявивши, що під час переговорів БЮТ і Партії регіонів «було розглянуто шлях внесення змін до Конституції, які передбачали вибори Президента в парламенті».

Ще раніше, 2007 р., В. Янукович у своїй статті про Конституцію («Дзеркало тижня» від 30 червня 2007 р.) був менш радикальним, пропонуючи лише удосконалити реформу 2004 р. шляхом прийняття закону про гарантії та форми здійснення повноважень Президента України, який «повинен регулювати статус і функціональні повноваження допоміжних та консультативних органів Президента (зокрема Секретаріату Президента), а також відносини Президента з вищими державними інститутами країни та центральними і регіональними органами виконавчої влади», – йшлося у статті.

Ставши Президентом України, В. Янукович кардинально змінив свою позицію щодо внесення поправок у Конституцію, заявивши про необхідність розширення президентських повноважень. Втім, як зазначають експерти, сьогодняшня ситуація така, що нинішній Президент України В. Янукович, по суті, не має потреби в посиленні повноважень, на відміну від свого попередника. У нього є підконтрольна більшість у парламенті, лояльний уряд, майже повний контроль над судовою владою. На місцевих виборах, враховуючи запас рейтингу, адмінресурс і виписані під себе правила гри, «регіонали» теж можуть перемогти хоча б у половині областей України. В умовах, коли опозиція не може об'єднатися, тому що кожен вважає гідним лідером тільки себе, Партії регіонів і В. Януковичу можна боятися тільки власних критичних помилок і зовнішньої кон'юнктури. На сьогодні «відкочувати» назад Конституцію, з одного боку, немає сенсу, тому що сьогодні де-факто діє президентсько-парламентська форма

правління, констатують експерти.

З іншого боку, владі потрібно надати легітимності системі, що існує, тобто юридично закріпити здобуті де-факто повноваження Президента. Для В. Януковича це важливо ще й з огляду на те, що сьогоднішня політична стабілізація спирається на чітку ієрархію Партії регіонів, фактично перенесену як в систему виконавчої влади, так і в роботу парламенту. Останнім часом аналітики звертають увагу на відцентрові процеси, що намічаються всередині «регіонального» середовища через незбалансоване задоволення інтересів усіх груп впливу всередині партії. Внутрішні суперечності виникли навіть у середині правлячої верхівки Партії регіонів, що демонстрували доволі неочікувані та суперечливі звільнення В. Семиноженка та Н. Шуфрича, кваліфіковані політологами як прояв внутрішньої боротьби ключових бізнес-політичних угруповань в середині Партії регіонів.

Слід сказати, що система управління коаліцією вже дала перші збої, тому Президент об'єктивно зацікавлений у зміні Конституції і посиленні власних повноважень, адже В. Янукович неодноразово заявляв про своє прагнення працювати дві президентські каденції.

На сьогодні політичні експерти бачать три способи змінити Конституцію. Перший – це внесення змін парламентом, який проголосував би за це не менш як 300 голосами. Проте цей варіант тривалий і складний. Хоча чисельність коаліції періодично зростає, зібрати 300 голосів під таке голосування практично нереально.

Другий спосіб – перегляд Конституційним Судом результатів голосування у Верховній Раді за 8 грудня 2004 р., в результаті якого було ухвалено закон № 2222 про набрання чинності політичної реформи. Це справді дуже зручно – рішення КС остаточне й оскарженню не підлягає. Формальні причини для визнання закону № 2222 неконституційним є, оскільки процедуру його ухвалення було порушено.

І, нарешті, третій варіант – провести всеукраїнський референдум щодо скасування політреформи. Саме цей шлях спочатку видався “регіоналам” найпростішим. Так, лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов заявив, що проведення всеукраїнського референдуму є необхідною умовою для зміни Конституції України. «На нас чекає виправлення наслідків антиреформ Конституції, поспішно проведених в 2004 р., які розбалансували державний механізм. Ми всі є свідками того, що непродумана і не до кінця доведена реформа 2004 р. спровокувала те, що ми протягом п'яти років жили в атмосфері суцільного хаосу і з'ясування відносин між гілками державної влади. Думаю, з цих питань ми зобов'язані радитися з народом», – сказав він.

На користь проведення всеукраїнського референдуму щодо відміни внесених у 2004 р. змін до Конституції висловився також міністр юстиції О. Лавринович, припустивши при цьому, що його доцільно провести в один день з місцевими виборами – 31 жовтня.

Глава Адміністрації Президента України С. Львовчкін висловив думку, що

винесення питання про скасування політреформи на референдум у день місцевих виборів «було б логічним», але зазначив, що остаточного рішення з цього приводу також немає.

Всеукраїнський референдум передбачалось провести за новим Законом «Про всеукраїнський референдум», проект якого був внесений до парламенту в квітні депутатом від Партії регіонів Д. Шпенюком. 3 червня він був ухвалений у першому читанні, однак з деякими порушеннями процедури: без розгляду на засіданні профільного комітету (з питань державного будівництва і місцевого самоврядування), без необхідного висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради. Це публічно визнав голова комітету О. Омельченко, що дало можливість опозиції добитися продовження роботи над документом і відправки його на друге читання.

У проекті міститься багато нового, цікавого і сміливого з точки зору вітчизняних правових традицій. Зокрема, передбачається, що з допомогою референдуму можна буде: ухвалити нову редакцію Конституції; внести до неї зміни; скасувати дію (визнати нечинним) закону про внесення змін до Конституції; ухвалити або скасувати закон, а також внести до нього зміни. Підсумки референдуму, проведеного за народною ініціативою, є остаточними, не потребують затвердження чи схвалення з боку будь-якого органу (ні ВР, ні КС). Затверджених таким чином рішень мають неухильно дотримуватися всі громадяни і структури. У день оголошення ЦВК результатів референдуму прийняті на ньому нова редакція Конституції чи закон одразу набирають чинності.

Схема, закладена в проекті закону про референдум, передбачає, що після винесення на референдум, відповідно до ст. 3, питання про скасування дії (визнання нечинним) закону № 2222, народ підтримає цю ініціативу. Причому може зробити це абсолютно щиро, адже ідея сильної президентської влади популярна серед виборців. Отже, якби референдум відбувся у найближчому майбутньому, поки зберігається рівень довіри до діючого Президента, він, швидше за все, позитивно вирішив би питання про відміну політреформи. Високий рейтинг і низька явка – ось дві головні складові успіху, оскільки поріг явки для референдуму не визначений.

Після ознайомлення із текстом закону деякі експерти висловили тезу про те, що Закон «Про всеукраїнський референдум» написаний заради створення механізму скасування політреформи. Він дав змогу би органам виконавчої влади маніпулювати Конституцією і законодавством, упевнені аналітики «Дзеркала тижня», зазначаючи, що реальну можливість провести референдум має тільки виконавча влада, оскільки для організації референдуму ініціативна група впродовж 40 днів повинна зібрати не менше трьох мільйонів підписів не менше ніж у 2/3 областях і не менше ніж по 100 тис. голосів у кожній.

«Закон був написаний не тільки для того, щоб відмінити політреформу. Він складніший, бо дозволяє зовсім вивести парламент із законодавчого процесу. Без Ради влада з допомогою «ініціативних груп» може все, що завгодно, і прийняти, і

відмінити, і виправити. Вийде і швидше і, мабуть, дешевше», – упевнені експерти «ДТ».

Намагання скасувати політичну реформу 2004 р. через референдум, тобто внести зміни до Конституції, прикриваючись волею народу, – це «конституційне хуліганство», заявив народний депутат від НУ – НС, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва і місцевого самоврядування Ю. Ключковський. Говорячи про зміст законопроекту «Про всеукраїнський референдум», депутат наголосив, що «це законопроект про те, як узурпувати владу в стилі Лукашенка, а може, навіть і Гітлера, який теж дуже багато питань вирішував на референдумі».

Ю. Ключковський переконаний, що закон № 2222, яким були внесені зміни до Конституції, скасувати на референдумі неможливо. «Я не бачу можливості, як дотримуватися Конституції і скасувати закон № 2222», – заявив він. Ю. Ключковський послався на позицію Конституційного Суду з цього питання. Він нагадав, що в 2007 р. було подання більш як 100 народних депутатів з приводу неконституційності закону № 2222. «Конституційний Суд виніс ухвалу, якою відмовив у відкритті провадження, сказавши: вибачте, закону вже немає – є положення Конституції, які діють. І говорити про неконституційність Конституції – це абсурд», – зазначив депутат.

Він також послався на розділ 13 Конституції, який жорстко регламентує спосіб внесення змін до Конституції. Він нагадав, що якщо не зачіпаються положення 1, 3 і 13 розділів Конституції, вносити зміни до Основного закону можна, прийнявши законопроект не менш як 226 голосами, потім його надсилають для висновків КС, після чого для його прийняття на наступній черговій сесії потрібно не менше двох третин від конституційного складу Верховної Ради.

Якщо ж зачіпаються положення 1, 3 і 13 розділів Конституції, за законопроект повинні проголосувати не менше 300 народних депутатів, а потім він виноситься на референдум. «Тобто, описано – коли референдум, а коли – не референдум. І це – норма Конституції», – пояснив депутат.

Проблематичним вважає прийняття нової Конституції на референдумі й недавній голова Конституційного Суду України А. Стрижак. Він пояснив, що ухвалювати нову редакцію Конституції на всеукраїнському референдумі не можна до внесення змін у саму Конституцію, які б передбачали таку можливість. Підтвердженням цього є кілька рішень КС України, в яких, виходячи з цілісності і системного аналізу Конституції, зроблено висновки про можливість застосування референдуму в конституційному процесі для прийняття нової Конституції, що замінила б республіканський демократичний конституційний лад іншим (монархія, анархія, тиранія...). Але референдуму, на якому може бути прийнята нова Конституція, мають передувати два інших референдуми. По-перше, щоб не ставити під сумнів силу чинної Конституції, що може спричинити послаблення засад конституційного ладу, необхідно винести на референдум питання щодо необхідності прийняття саме нової Конституції. По-друге, після отримання

позитивної відповіді на перше запитання необхідно провести референдум, на якому слід отримати схвалення пропозиції про необхідність передбачити в Конституції можливість прийняття нового Основного закону на референдумі, наголосив экс-голова КС.

Не на користь нового Закону «Про всеукраїнський референдум» були й аргументи про його відповідність євростандартам. Зокрема, експерти відзначали, що у Європі набагато більшого значення надають не загальнонаціональним, а місцевим референдумам, які дають змогу населенню безпосередньо впливати на вирішення нагальних проблем. Крім того, у Європі, де справді існує практика прийняття законів і затвердження Конституції на референдумах, їх розробниками є державні органи або спеціально уповноважені структури – глави держав, парламенти, їхні палати чи спеціально скликані конституційні збори, а не ініціативні групи громадян із 500 осіб. Право населення ініціювати внесення змін до законодавства передбачене в небагатьох державах (Латвія, Литва, Мальта, Словенія) і обмежується низкою умов. Право скасовувати або коректувати закони, відхиляти законопроекти – така ж само поодиноким практикою (Данія, Італія, Ірландія, Мальта). Це право також звужене набором вимог. У Німеччині загальнонаціональний референдум не передбачений узагалі. Зате дуже поширені місцеві.

У переважній більшості європейських країн право ініціювати референдуми – прерогатива влади. І референдуми ці мають переважно консультативний характер. Натомість у нас, відповідно до логіки авторів законопроекту, ініціативні громадяни можуть винести на обговорення практично будь-яке питання. І прийняте рішення матиме імперативний характер. У Європі обов'язковий референдум – виняток. При цьому, у цілому ряді країн (наприклад, у Болгарії, Греції, Голландії, Люксембурзі, Португалії) питання зміни конституцій не можуть бути предметом не тільки обов'язкового, а й консультативного референдуму.

Враховуючи вищевикладене, Верховна Рада вилучила з законопроекту «Про всеукраїнський референдум» норму, що дозволяє відмінити зміни до Конституції на референдумі, проголосувавши за відповідну поправку, внесену Ю. Ключковським. Окрім опозиції, поправку підтримали також депутати від фракцій Блоку Литвина і Комуністичної партії. Верховна Рада України перенесла розгляд законопроекту про всеукраїнський референдум на наступну сесію.

Водночас опозиція вважає, що прихильники В. Януковича спробують провести конституційну реформу в парламенті без задіяння механізму референдуму. Для цього їм необхідно довести чисельність коаліції до 300 мандатів. «Проблема конституційної більшості і, відповідно, прийняття нової Конституції для Президента буде головною інтригою наступного політичного сезону», – вважає віце-спікер М. Томенко (БЮТ). Він упевнений, що для збільшення чисельності коаліції нинішньої влади доведеться знаходити стимули для депутатів, які досі не приєдналися до більшості. «Це буде означати серйозні кадрові зміни в уряді та місцевій виконавчій владі», – вважає депутат.

Директор Центру прикладних політичних досліджень «Пента» І. Попов упевнений, що ПР відклала ідею проведення референдуму і змирилася з тим, що в процесі зміни Конституції доведеться задіяти парламент. «Ми побачимо хвилю нових переговорів про збільшення чисельності коаліції», – вважає політолог.

Політологи сумніваються, що Партії регіонів вдасться довести чисельність коаліції до рівня, що дає змогу затвердити конституційну реформу. «Успіх цього задуму сумнівний. Навіть якщо коаліція збільшиться до 300 депутатів, це не означає, що всі вони проголосують за зміну Конституції», – пояснив директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов.

«Повернення до Конституції 1996 р. точно не буде. Будь-які інші спроби глобально змінити баланс гілок влади теж не будуть підтримані, – згодний з ним директор політико-правових програм Центру ім. Разумкова Ю. Якименко. – Водночас менш масштабні реформи, наприклад, що стосуються повноважень місцевих адміністрацій, цілком можуть бути підтримані».

Розширюючи повноваження Президента, депутати тим самим істотно урізують повноваження Верховної Ради. Цей факт експерти вважають головним аргументом на користь того, що скасування політреформи не буде затверджене у парламенті.

«Парламент – це бізнес-інструмент політичних еліт. Передача повноважень від парламенту до Президента означає, що цінність цього бізнесу знизиться. Немає сумнівів, що депутати не захочуть віддавати свій бізнес Адміністрації Президента», – вважає В. Карасьов.

Наступною спробою скасувати політреформу стало звернення 252 депутатів коаліції до Конституційного Суду з приводу визнання неконституційним закону № 2222 від 8 грудня 2004 р. Крім представників Партії регіонів, під поданням підписалися депутати від КПУ і представники фракції В. Литвина, мотивуючи це прагненням поставити крапку у питанні щодо конституційності політичної реформи 2004 р. За деякими версіями, таким чином комуністи і «литвинівці» продемонстрували «регіоналам», що готові торгуватися навколо питання про скасування політреформи.

Один із можливих варіантів такого торгу озвучив віце-спікер М. Томенко. За його словами, в обмін на підтримку змін до Конституції «регіонали» обіцяють КПУ і Блоку Литвина, що наступні парламентські вибори відбудуться не 2012 р., а одночасно з президентськими – 2015-го.

Разом з тим, Голова ВР В. Литвин заявив, що незалежно від того, яким буде рішення Конституційного Суду щодо конституційності закону про внесення змін до Конституції від 8 грудня 2004 р., імplementувати його буде Верховна Рада. Він зазначив, що рішення відкласти розгляд у другому читанні законопроекту про референдум і звернення до Конституційного Суду з приводу політреформи-2004 пов'язані між собою. «Я вважаю, що звернення до суду – це правильний, конституційний, правовий шлях», – сказав він. За словами Голови ВР, не треба переводити на людей питання щодо внесення змін до Конституції. Водночас

спікер відмовився прогнозувати перспективи розгляду відповідного звернення до Конституційного Суду.

Вдночас, за словами В. Литвина, незалежно від того, коли і яким чином Конституційний Суд розглядатиме відповідне подання, варто створити експертну групу, яка напрацювала б консолідовані зміни у Конституцію. «Але там по мінімуму мають бути представлені люди, які втілюють собою владу, тому що ви розумієте, що кожен намагатиметься перетягувати ковдру на себе», – сказав спікер. За його словами, це дасть можливість усім гілкам влади не зациклюватися на політичних питаннях, а працювати на виконання своїх повноважень.

Характерно, що відомий депутат з фракції ПР М. Чечетов висловив надію, що судді КС, «усвідомлюючи важливість даного звернення, розглянуть його об'єктивно, неупереджено і в щонайстисліші терміни». Потрібно визнати, що всі підстави для такої впевненості у М. Чечетова є. Нещодавно відбулася зміна керівництва КС – його очолив уродженець Макіївки і відвертий прихильник В. Януковича А. Головін.

Імовірність рішення КС на користь Президента підвищує й те, що при прийнятті закону № 2222 була порушена процедура, передбачена Регламентом: пакетне голосування, внесення змін, які не були предметом розгляду КС. Крім того, на момент ухвалення політреформи діяв Регламент, який не мав сили закону.

Але раніше, у рішенні з іншого питання, КС встановив, що підставою для визнання правових актів неконституційними може бути порушення тільки тих процедур, які встановлені Конституцією. А регламентні процедури нібито є внутрішньою справою ВР. Проте вже сьогодні можна передбачити, як обходитимуть судді КС ці спірні моменти. Прогнозуючи, якою буде відповідь Конституційного Суду на депутатське подання, експерти не сумніваються у тому, що КС винесе вердикт на користь «позивачів».

Проте позиція Конституційного Суду з цього питання неоднозначна. Сама постановка питання «про скасування закону про внесення змін до Конституції» проблематична, оскільки правова природа такого закону цілком конкретна: зміст закону в момент набуття ним чинності стає органічною частиною змісту змінюваного закону.

Згоди між юристами з приводу можливості скасування політреформи Конституційним Судом немає. Одні упевнені, що якщо якесь рішення було ухвалене з порушенням процедури, то воно не набуло чинності. Головне – довести істотне порушення процедури. І тоді країна повернеться до Конституції зразка 1996 р.

Утім, за словами «нашоукраїнця» Ю. Ключковського, по-перше, КС не може встановити факти порушення процедури, «він взагалі не суд факту, а суд права». Тож за логікою, перш ніж звертатися в КС, «регіонали» повинні були піти до суду загальної юрисдикції. По-друге, з приводу скасування закону № 2222 КС вже висловився, коли до нього в 2008 р. звернувся экс-Президент В. Ющенко. Тоді, нагадав депутат, у своєму визначенні про відмову у відкритті провадження КС

вказав, що «Закон № 2222 вичерпав дію одномоментно, внівши зміни до Конституції, і сьогодні його положення є нормами Конституції». Іншими словами, ні про яке скасування політреформи, за словами Ю. Ключковського, не може бути й мови.

Слід зазначити, що така позиція знаходить своє віддзеркалення і в деяких рішеннях КС. Наприклад, у своєму вердикті у відомій справі про «визнання неконституційними актів, прийнятих на засіданні частини народних депутатів України в приміщенні Українського дому, КСУ дійшов висновку, що підставою для визнання правових актів неконституційними може бути порушення тільки тих процедур, які встановлені Конституцією. Інакше кажучи, процедура, а також її дотримання є внутрішньою справою парламенту.

Загалом, як зазначив директор Центру політико-правових реформ І. Коліушко, обидві позиції мають своїх прихильників і досить переконливі аргументи. З урахуванням вже існуючої практики Конституційного Суду його рішення може бути неоднозначним. Втім, від нього, на думку експертів, безпосередньо залежить майбутнє країни. «Якщо КС прийме ту точку зору, що порушення під час ухвалення Закону № 2222 були істотними, і він не набув чинності з моменту ухвалення, це означає, що ми повертаємося до тексту Конституції 1996 р. Якщо судді дійдуть висновку, що закон № 2222 став тілом Конституції, то у нас залишиться чинний Основний закон», – спрогнозував результати в КС І. Коліушко. – У ідеалі, звичайно, судді мають самі написати в рішенні, норми якого Основного закону – 1996 чи 2004 р. – діятимуть. Але так вже історично вийшло, що КС у нас завжди щось недоговорював, тому не виключено, що будуть створені всі умови для чергового «запудрення мізків».

«З точки зору лояльності Конституційного Суду до Президента, скасувати конституційну реформу 2004 р. можливо. А сенс? Адже будуть правові колізії», – переконаний політолог В. Фесенко. Він наголосив, що звернення нардепів, зокрема, від фракції Партії регіонів до Конституційного Суду з метою перевірити на відповідність Основному закону, – це нова тактика розв'язання конституційної проблеми.

«Стало очевидним, що через референдум зробити це неможливо, тому ставку зроблено на Конституційний Суд. Мабуть, Партія регіонів не має впевненості, що впродовж найближчого місяця чи осінньої сесії буде створено конституційну більшість», – сказав В. Фесенко.

Водночас, він наголосив, що просто скасувати конституційну реформу 2004 р. – недостатньо. «Це нічого не вирішує. Наприклад, є закон про Кабінет Міністрів, що з ним робити? Є багато правових колізій. Разом з тим, не всі політичні союзники це зрозуміють. Це рішення, як свого часу і створення коаліції, стане предметом для нових конфліктів, проблем та зростання політичної напруги», – сказав В. Фесенко.

У коментарях експертів з приводу наслідків скасування політреформи лунають висловлювання на зразок «юридична катастрофа», «правовий хаос».

Виникне питання легітимності нинішніх органів, починаючи з Кабміну і закінчуючи місцевими держадміністраціями, вважає Ю. Ключковський. Виникне питання про терміни повноважень цієї Верховної Ради, бо раніше депутатів вибирали в березні на чотири роки, а зараз – в березні на п'ять років. «Я думаю, що ініціатори подання в КС шукають цих проблем, тому що в каламутній воді легко ловити рибку», – припустив депутат.

Скасування політреформи 2004 р. може зменшити загальний строк каденцій нинішнього Президента України, вважає экс-міністр юстиції М. Оніщук. За його словами, у разі ухвалення КС рішення щодо визнання неконституційності Закону України № 2222 від 08.12.2004 р. в Україні може виникнути конституційний колапс, оскільки з моменту оголошення рішення КС Верховна Рада України втратить ряд повноважень, визначених Конституцією України, які були набуті нею (ВР) відповідно до цього закону. Зокрема, мова йде про право формувати уряд.

«Подібна річ може трапитися із повноваженнями діючого Президента України. Оскільки він не зможе набутти, а відповідно, і здійснювати ті повноваження, які на момент його обрання Президентом України, за чинною Конституцією, у нього відсутні. Іншими словами, мандат від народу на здійснення яких ним не був отриманий», – зауважив М. Оніщук.

«Це означає, що неминучим є проведення дочасних парламентських та президентських виборів з метою набуття Верховною Радою та президентом України повноважень за Конституцією 1996 р. У свою чергу це обмежить загальний строк можливих каденцій діючого Президента», – пояснив экс-міністр юстиції.

У Партії регіонів не згодні з думкою экс-міністра юстиції. «Не можу погодитися з Миколою Оніщуком. Всі припущення щодо майбутніх рішень судів є втручанням у роботу суддів. Коли буде рішення КС, тоді і будемо аналізувати», – зазначив заступник голови Комітету Верховної Ради з питань правосуддя В. Бондик.

«І Президент, і парламент будуть допрацьовувати свій термін із тими повноваженнями, з якими вони були обрані», – сказав перший заступник голови фракції Партії регіонів М. Чечетов. На його думку, мета заяв М. Оніщука – змусити депутатів коаліції відмовитися від планів щодо скасування політреформи.

Конституційний Суд України не має права ухвалювати рішення про скасування Закону № 2222 «Про внесення змін до Конституції України», вважає професор права, один з авторів тексту Конституції України В. Мусіяка. Він зазначив, що скасування цього Закону призведе до повернення президентсько-парламентської системи влади в Україні, а парламентсько-президентська система державного устрою, що існує нині, є продовженням розвитку демократії в державі.

За словами В. Мусіяки, «сьогодні не має значення, чи є підстави скасовувати політреформу. Ми зайшли за ту межу, коли КС своїм рішенням може змінювати Конституцію. Боюся, що ані протести, ані щось інше не допоможуть. Але якщо КС спрацює за запланованою формулою, не виникне жодних підстав говорити про

якісь правові засади у державі».

Експерт сподівається, що КС винесе якесь, швидше, оціночне рішення, але зверне увагу на те, що «чотири двійки» – це не звичайний закон, який може припинити своє існування після рішення КС. І наголосить, що саме Конституцією передбачений порядок внесення змін до неї.

Якщо ж КС таки винесе рішення про неконституційність закону (і відновить старі положення Конституції), то, як переконаний В. Мусіяка, це може призвести до хаосу в правовому полі України. При цьому він зазначив, що після конституційних змін 2004 р. було ухвалено багато законів уже на основі нової редакції Конституції. За словами В. Мусіяки, усі ці закони – а їх сотні – мають бути приведені у відповідність до Конституції 1996 р. За його словами, у такому разі КС мав би ще прийняти і рішення про неконституційність усіх цих законів. На думку В. Мусіяки, ця проблема, а також ряд інших, можуть таки перешкодити суддям КС прийняти рішення про неконституційність змін до Конституції. Він переконаний, що навіть у нинішній ситуації і за нинішньої системи влади, не скасовуючи політичної реформи і не повертаючись до тексту Конституції 1996 р., можна зробити все, щоб «навести конституційно-правовий лад» за нормальної організації діяльності влади Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України.

У свою чергу, голова ради Лабораторії законодавчих ініціатив І. Когут зазначив, що, якщо КС ухвалить рішення про скасування політичної реформи, це негативно сприймуть у світовій спільноті. «Це вкотре доведе нашу політичну нестабільність», – сказав він. На його думку, це було б сприйнято краще, якби таке рішення КС було ухвалене не пізніше 2005 р.

Водночас І. Когут наголосив, що скасування політичної реформи дасть змогу провести реформу «з чистого аркуша». У такому разі можна буде провести реформу виборчої системи, партійної системи, адміністративно-територіальну реформу, реформу місцевого самоврядування. За його словами, всі ці реформи в Україні можуть бути проведені шляхом внесення змін до відповідного законодавства без втручання в Конституцію України.

Експерт додав, що після такого реформування законодавства його нові положення можуть бути закріплені в Конституції. «Але цей чистий аркуш означає, що над політичною реформою має працювати влада, опозиція та суспільство», – сказав І. Когут.

Відомий юрист С. Власенко вважає, що в разі визнання закону «чотири двійки» неконституційним через КС чи у будь-який інший спосіб країні слід буде йти на президентські вибори. Тому що на виборах Президента 7 лютого 2010 р. народ України обирав Президента не з повноваженнями Л. Кучми, а з повноваженнями, які окреслені чинною Конституцією. Тому, якщо повноваження Президента будуть автоматично змінені, це не означатиме, що вони перейдуть В. Януковичу. Слід проводити дострокові президентські вибори.

Політолог М. Погребинський, у свою чергу, вважає, що, йдучи на скасування

політреформи, «Президент закладає міну під свій другий термін. Спроба зосередити в своїх руках владу, незважаючи ні на кого, призведе до того, що всі політсили консолідуються проти одного Президента. А це знижує шанси Януковича на перемогу в 2015 р.».

Звичайно, у Банкової є певні важелі, що дають змогу протиснути необхідні результати у відносно короткій термін, але перешкодою цьому може стати реакція країн Заходу. Як відомо, у Раді Європи пильно стежать за політичною ситуацією в Україні і готові досить різко реагувати на згортання демократії в нашій країні. Власне кажучи, і для політичних партнерів В. Януковича з Москви посилення повноважень українського Президента навряд чи є бажаним сценарієм розвитку ситуації в республіці, що знову стала братньою. Кремль значно більше зацікавлений у хиткій рівновазі української політичної еліти.

Отже, для внесення змін до Основного закону В. Януковичу і його команді доведеться спочатку ретельно зважити всі «за» і «проти», аби уникнути звинувачень у намаганні влади пристосувати Конституцію «під себе».

Утім експерти не заперечують можливості скасування політичної реформи і припускають, що КСУ може ухвалити відповідне рішення вже восени. Адже політична практика України останніх років і особливо останніх місяців доводить, що тлумачити Конституцію можна по-різному: навіть Конституційний Суд дає подекуди тлумачення абсолютно протилежні.

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович та президент Національного олімпійського комітету С. Бубка обговорили концепцію подання заявки від України на проведення зимових Олімпійських ігор 2022 р. у Карпатах.

Під час розмови С. Бубка, зокрема, поінформував главу держави про свою нещодавню поїздку в Карпати (Львівська область) для ознайомлення з місцевою ситуацією з урахуванням вимог, необхідних для того, щоб Україна могла подати зазначену заявку і претендувати на прийняття зимової Олімпіади-2022.

Президент НОК, крім того, доповів главі держави про ключові моменти, які слід забезпечити в питаннях готельного комплексу, розбудови відповідної інфраструктури, необхідних для подання заявки. «Ми повинні до 2014 р. планомірно підготувати всю інформацію, покращити нашу інфраструктуру, щоб у 2014 р. висунути свою кандидатуру на проведення зимових Олімпійських ігор», – сказав С. Бубка після зустрічі.

Він також зауважив, що Україна реально має всі умови для того, щоб гідно провести цей захід. «Нам просто треба сьогодні грамотно вивчити всі вимоги, які необхідно знати, щоб протягом чотирьох наступних років зробити перші кроки і розвинути ту інфраструктуру, яка нам знадобиться для подання заявки», –

підкреслив С. Бубка.

«Міжнародний олімпійський комітет вважає, що семи років достатньо, щоб з нуля підготуватися і провести Олімпійські ігри на найвищому рівні. А сьогодні, коли у нас є 12 років і п'ять років до моменту голосування на сесії МОК, якщо ми будемо підходити до питання чітко, за програмою, кожного року виконуватимемо певний обсяг робіт з будівництва спортивних споруд, які знадобляться нам до 2022 р., я вважаю – це реально», – відзначив президент НОК України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

В. Янукович зустрівся із президентом Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій Л. Діаком.

На початку розмови глава держави високо оцінив той факт, що цього року Україна приймає у себе учасників Ради Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій, на яку мають прибути представники з 33 країн.

В. Янукович під час зустрічі підкреслив, що Україна має значні спортивні досягнення.

Президент також нагадав, що Україні випала велика честь приймати у себе фінальну частину Євро-2012. «Ми сьогодні вже практично увійшли в графік підготовки до цієї визначної події світового рівня», – заявив В. Янукович.

Звертаючись до президента ІААФ, глава держави підкреслив, що Л. Діака знають в Україні як визначну постать, яка займає гідне місце у світовій спортивній ієрархії.

За визначні досягнення В. Янукович нагородив Л. Діака орденом «За заслуги» І ступеня.

Участь у зустрічі також взяли президент Національного олімпійського комітету України, перший віце-президент Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій С. Бубка та глава Адміністрації Президента України С. Львовчкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 3.08).

***

Президент України В. Янукович наголошує, що стратегія розвитку Криму стосуватиметься усіх сфер життєдіяльності автономії. Про це глава держави сказав в інтерв'ю журналістам, говорячи про підсумки наради з питань стратегічного розвитку АР Крим.

«Цей проект всеохоплюючий. Він передбачає розширення законодавчих можливостей Криму, створення мотивацій для залучення в регіон інвесторів», – зазначив В. Янукович, додавши, що йдеться також про державні цільові програми, які створюватимуть умови для активного розвитку АРК.

Глава держави зауважив, що за роки незалежності, особливо останні, у справі

розвитку Криму було втрачено багато часу, тож сьогодні треба надолужувати згаяне.

Відповідаючи на запитання стосовно кримських татар, глава держави підкреслив, що вирішення їхніх проблем є невід'ємною складовою роботи влади у Криму.

Глава держави також висловив думку, що найближчим часом предметом обговорення на громадських слуханнях кримськотатарського населення Криму стане проект закону «Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою». Президент висловив переконання, що цей законопроект буде прийнято Верховною Радою (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 3.08).*

***

В. Янукович у Криму провів зустріч із народним депутатом, керівником робочої групи Комітету з економічних реформ з національних проектів В. Каськівим.

Під час розмови В. Каськів доповів Президенту про пропозиції щодо реалізації в Україні великих національних проектів у контексті тих реформ, які зараз здійснюються у нашій державі.

В. Янукович наголосив, що реалізація таких національних проектів є дуже важливою. «Великі національні проекти нам потрібно просувати, зробити їх пріоритетними. Саме вони стануть центром росту економіки. Це – головна ідея», – заявив Президент України.

Глава держави підкреслив, що хоче почути вже напрацьовані пропозиції та першочергові завдання, які необхідно вирішувати, щоб ця робота «набирала обертів».

В. Каськів підкреслив, що національні проекти «є реальним практичним майданчиком для реалізації реформ», над якими зараз працює влада країни. За його словами, йдеться про проекти, які дадуть змогу здійснити прорив у конкурентоспроможних магістральних галузях економіки, а також гарантовано залучать певні інвестиції у національну економіку, що надзвичайно важливо у період подолання кризи.

Після завершення зустрічі керівник робочої групи повідомив, що можна говорити про фактичний початок фази практичної реалізації реформ на базі національних проектів. «Президентом сьогодні затверджено п'ять національних проектів, які вже незабаром почнуть реалізовуватися. Ці та інші проекти будуть розглянуті на засіданні Комітету з економічних реформ, що відбудеться невдовзі, і, очевидно, після цього будуть представлені громадськості», – сказав В. Каськів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.08).*

***

Глава держави підписав ряд законів України, зокрема Закон «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Закон передбачає запровадити в Україні єдину систему збору страхових внесків фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Президент підписав також Закон України «Про внесення зміни до ст. 20 Закону України “Про оренду землі”».

Закон встановлює коротший, порівняно з існуючим, строк реєстрації договорів оренди земельних ділянок. Також обмежується трьома неоподаткованими мінімумами доходів громадян плата за державну реєстрацію договорів оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

Підписано Президентом і Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку та підготовки готельної інфраструктури до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу». Ним, зокрема, передбачається, що, починаючи з 1 січня 2011 р., тимчасово запроваджується звільнення терміном на 10 років від оподаткування податком на прибуток підприємств, які надають готельні послуги категорій 3, 4, 5 зірок, якщо такі готелі були реконструйовані чи новозбудовані, і будуть введені в експлуатацію до 1 вересня 2012 р.

Слід зазначити, що відповідно до цих змін практично всі готелі в Україні будуть на 10 років звільнені від сплати податку на прибуток.

Глава держави підписав також Закон України «Про внесення змін до ст. 208 Земельного кодексу України».

В. Янукович підписав також доручення, метою якого є реалізація домовленостей, досягнутих під час неформальної зустрічі глав держав-учасниць СНД 10 липня цього року (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.08.***)

***

Одне з головних завдань, яке сьогодні стоїть перед урядом, – своєчасне збирання, зберігання та раціональне використання урожаю зерна. Про це перший віце-прем'єр-міністр України А. Клюєв заявив, розпочинаючи засідання уряду.

За його словами, незважаючи на цьогорічну посуху, Україна отримала непоганий врожай ранніх зернових. Валовий збір усіх зернових очікується понад 40 млн т.

«Але баланс зерна урожаю поточного року потрібно постійно уточнювати, щоб не перевищити експортні можливості країни. Прошу також посилити контроль за обліком та якістю зернових за чинними стандартами», – зазначив перший віце-прем'єр-міністр.

При цьому А. Клюєв звернув увагу на те, що закупівельні ціни на зернові вже підскочили. За його словами, уряд повинен вжити заходи з недопущення стрибка роздрібних цін на хліб та хлібопродукти протягом цього та наступного років.

Крім того, як відзначив урядовець, з метою своєчасного регулювання внутрішнього ринку зерна необхідно забезпечити його закупівлю в Аграрний фонд у достатніх обсягах, що дасть змогу підвищити рівень продовольчої безпеки України.

А. Ключев також доручив Мінпаливенерго та МінАПК упродовж наступних трьох тижнів завершити підготовку до осінньої сівби та забезпечити накопичення міндобрив та дизельного палива (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

Руководство Кабинета Министров недовольно тем, как отдельные министерства выполняют поручения относительно ликвидации задолженности по заработной плате. Об этом заявил первый вице-премьер-министр А. Ключев.

По его словам, ряд министерств не выполнили поручение относительно сокращения задолженности заработной платы. А. Ключев отметил, что Президентом Украины В. Януковичем и Премьер-министром Н. Азаровым это задание определено приоритетным. «Это было последнее предупреждение», – подчеркнул он (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 4.08).

***

Перший віце-прем'єр-міністр України А. Ключев доручив міністерствам та відомствам активізувати роботу з підготовки до осінньо-зимового опалювального сезону 2010-2011 рр.

А. Ключев зазначив, що в першу чергу слід приділити увагу забезпеченню країни вугіллям для потреб підприємств теплоенергетики та населення. З цією метою перший віце-прем'єр-міністр доручив узяти під контроль підготовку очисних вибоїв на державних шахтах, збільшити видобуток вугілля та готової вугільної продукції необхідних марок і належної якості. Водночас А. Ключев відзначив необхідність дотримання плану-графіку створення запасів твердого палива на електростанціях (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

Уряд продовжує активну роботу з підготовки проекту закону «Про Державний бюджет на 2011 р.». Про це повідомив перший віце-прем'єр-міністр України А. Ключев.

Перший віце-прем'єр-міністр зазначив, що при розробці Держбюджету на наступний рік мають враховуватися положення нової редакції Бюджетного кодексу України та проекту Податкового кодексу, який 3 серпня офіційно опубліковано з метою всенародного обговорення та надання зауважень і пропозицій.

Водночас А. Ключев звернув увагу Міністерства фінансів на те, що при

доопрацюванні проекту Податкового кодексу до 5 вересня 2010 р., важливим є врахування обґрунтованих пропозицій бізнесу: «Нові податкові норми повинні виконувати стимулюючу функцію по відношенню до реального сектору економіки та полегшувати умови ведення бізнесу».

Перший віце-прем'єр-міністр зазначив, що керівники міністерств та інших головних розпорядників бюджетних коштів, які на сьогодні завершують підготовку бюджетних запитів, мають звернути увагу на необхідність проведення аналізу ефективності виконання бюджетних програм та забезпечення їх оптимізації. Він додав, що в умовах обмежених фінансових ресурсів бюджетні ресурси необхідно сконцентрувати на фінансуванні видатків інвестиційного характеру, підтримці основних галузей економіки, зокрема сільського господарства, машинобудування, вугільної промисловості, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню фінансів підприємств (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.08).*

***

Уряд вживає всі можливі заходи для посилення протипожежної безпеки на період спеки. Про це повідомив перший віце-прем'єр-міністр України А. Ключев.

Він зазначив, що ще на початку встановлення в Україні спекотної погоди було прийнято рішення про необхідність посилення заходів з попередження можливих пожеж у лісах. Так, міністерства, відомства та місцеві органи виконавчої влади отримали доручення запровадити протипожежні заходи, зокрема і в лісових масивах.

Проте, за словами першого віце-прем'єр-міністра, незважаючи на превентивні заходи та існуюче обмеження на відвідування лісів на всій території України, 28 липня на території двох районів – Сіверодонецькому та Новоайдарському Луганської області сталася лісова пожежа, яка вже через кілька годин охопила площу понад 200 га.

За словами першого віце-прем'єр-міністра, за дорученням Президента України В. Януковича для оперативного реагування на пожежну небезпеку при Кабінеті Міністрів створено оперативний штаб з координації діяльності центральних і регіональних органів виконавчої влади у разі виникнення надзвичайних ситуацій, аналогічні штаби створюються в усіх регіонах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.08).*

***

Кабмін розглядає два проекти Податкового кодексу. Про це повідомив віце-прем'єр С. Тігіпко.

За його словами, нині існує варіант кодексу у виконанні Мінфіну та Державної податкової адміністрації, а також проект документа, який відпрацьовується робочою групою, до якої увійшли представники бізнес-

середовища країни.

За його словами, Кабмін поки не приймав ніяких рішень щодо жодного з варіантів кодексу.

«Через уряд жоден з кодексів не проходив, ніяких рішень Кабмін не ухвалював. Те, що надруковано (у газеті «Урядовий кур'єр»), я вважаю, що там є ще багато позицій, які треба відкоригувати, зокрема, посилення адміністрування», – сказав віце-прем'єр.

При цьому він зазначив, що цей пункт також не прийнятний Прем'єром М. Азаровим (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010 – 4.08).

***

До 1 вересня міністри мають подати на розгляд Кабміну фінансові плани підприємств-монополістів на 2011 р. Про це заявив перший віце-прем'єр А. Ключев.

«Слід припинити негативну практику, що протягом останніх років склалася з формуванням фінпланів підприємств державного сектору економіки, коли вони, як правило, затверджуються не в період, що передує плановому року, а майже наприкінці», – сказав він.

«Хочу наголосити на недопущенні органами виконавчої влади встановленого законодавством строку затвердження фінпланів та зобов'язую міністрів подати до 1 вересня цього року на розгляд Кабміну фінплани підприємств-монополістів на 2011 р.», – зазначив А. Ключев.

За його словами, «до цього часу не подані на розгляд фінплани на поточний 2010 р. на “Енергоатом”, “Хліб України”, “Украгролізінг”». «Будь ласка, на наступний Кабмін щоб всі ці фінплани були на розгляді», – додав перший віце-прем'єр (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010 – 4.08).

***

Кабмін має намір затвердити фінплан «Нафтогазу» на 2010 р. на черговому засіданні 11 серпня.

Як повідомив глава правління компанії Є. Бакулін, дефіцит фінплану «Нафтогазу» буде менше 10 млрд грн.

За його словами, в середу, 4 серпня, на засіданні Кабміну фінплан був прийнятий за основу з деякими зауваженнями, які необхідно допрацювати до наступного засідання (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010 – 4.08).

***

Вице-прем'єр-міністр України по вопросам агропромислового комплекса В. Слаута заявляет, что правительство не применяло никаких ограничительных мер в отношении экспорта зерна. Об этом он заявил на пресс-конференции в Кабмине.

«Ни одной бумаги по этим вопросам не существует ни в Кабмине, ни в

Минтрансе, ни на таможне. Этого не нужно делать, потому что продукция на рынке есть», – сказал он.

В то же время В. Слаута напомнил, что в последнее время качество сельхозпродукции, экспортируемой из Украины, неоднократно ставилось под сомнение. В этой связи он напомнил скандалы с якобы наличием технических масел в растительном масле, экспортируемом из Украины, наличием диоксида в кукурузе, а также претензии импортеров из Саудовской Аравии и Египта к качеству украинского зерна.

В этой связи вице-премьер сообщил, что правительство поставило перед фитосанитарными и таможенными органами задачу более глубокой проверки качества экспортируемой продукции, а также адекватности ее таможенной стоимости (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Кабинет Министров Украины предлагает Верховной Раде Украины усилить ответственность за нарушение военнообязанными или призывниками законодательства о воинской обязанности и воинской службе.

В парламенте Украины зарегистрирован законопроект «О внесении изменений в ст. 210 Кодекса Украины об административных правонарушениях (об усилении ответственности за нарушение воинской обязанности)».

В соответствии с законопроектом предусматривается, что «нарушение военнообязанными или призывниками правил воинского учета, неявка их в военный комиссариат без уважительных причин или несвоевременное предоставление в учетный орган, где они находятся на воинском учете, сведений об изменении местожительства, места работы, должности, образования, а также нарушение порядка прохождения учебных сборов (занятий) в учебных заведениях Общества содействия обороне Украины и профессионально-технических учебных заведениях – влекут за собой наложение штрафа от пяти до семи необлагаемых минимумов доходов граждан (в ныне действующем законе такое наказание – от одного до трех необлагаемых минимумов доходов граждан).

Повторное на протяжении года совершение нарушения, за которое лицо уже было подвержено административному взысканию, – влечет за собой наложение штрафа от 10 до 15 необлагаемых минимумов доходов граждан» (сегодня – от трех до семи необлагаемых минимумов доходов граждан) (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Одним из важных приоритетов развития электроэнергетической системы Украины является синхронное соединение ОЭС Украины с UCTE (теперь ENTSO-E, региональная группа Континентальная Европа). Об этом заявил министр топлива и энергетики Украины Ю. Бойко.

По его словам, географическое положение Украины и созданная мощная сеть

линий электропередач межгосударственных интерфейсов станут основой для параллельной работы Объединенной энергосистемы Украины с энергосистемами стран ЕС.

«Работа ведется по многим направлениям. Например, уже сегодня Минтопэнерго совместно со Всемирным банком начало реализацию программы реформирования энергетического сектора Украины, согласно которой планируется осуществить модернизацию высоковольтных электрических сетей, а также внедрение пилотного проекта систем управления энергоблоков тепловых электростанций, для адаптации их работы к требованиям USTE», – подчеркнул Ю. Бойко (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

Уряд України відмовив уряду Криму у випуску облігацій внутрішньої позики на 400 млн грн в 2010 р. через вимоги МВФ не наращувати державний борг країни.

Про це журналістам в Сімферополі заявив голова Ради міністрів Криму В. Джарти.

«Це рішення МВФ, тому що кошти лягають на дефіцит бюджету», – сказав він.

Через відмову у випуску облігацій, за рахунок продажу яких планувалося розвивати підприємство «Кримтролейбус», влада регіону сподівається купити нові тролейбуси за рахунок коштів зі Стабілізаційного фонду бюджету України.

За словами В. Джарти, у поточному році на тролейбуси планується витратити 140 млн грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

В 2011 г. Министерство образования и науки Украины планирует ввести для абитуриентов электронную систему приема документов в высшие учебные заведения. Об этом рассказал глава Минобразования Д. Табачник.

«Нами получено задание подумать над введением – и это предложение многих ректоров, руководителей управлений образования – электронной системы приема документов от поступающих в 2011 г.», – сказал он в ходе селекторного совещания.

Также, по его словам, Минобразования намерено изменить сроки вступительной кампании. Проект нововведений будет опубликован на сайте министерства спустя несколько дней после завершения текущего приема в вузы (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 4.08).

ПОЛІТИКА

Лидер политической партии «Фронт змін», народный депутат Украины А. Яценюк подготовил и передал в секретариат парламентской фракции «Наша Украина – Народная самооборона» текст конституционного представления относительно соответствия Конституции Украины отдельных положений действующего закона о местных выборах.

Политик призывает парламентариев, представляющих демократические силы, поддержать документ своими подписями, поскольку субъектом права на конституционное представление есть 45 народных депутатов. В тексте подготовленного документа говорится, что ряд положений действующего закона о местных выборах грубо нарушают конституционные права граждан и не соответствуют нормам Основного закона. В частности, среди оспариваемых положений А. Яценюк отметил: право на формирование территориальных избирательных комиссий по представлению местных ячеек только тех партий, которые представлены в парламенте; право Центральной избирательной комиссии по собственной инициативе отменять решения территориальных избирательных комиссий и устанавливать результаты соответствующих местных выборов; право избирательных комиссий в день голосования, при подсчете голосов, установлении итогов выборов принимать решение большинством голосов от присутствующих членов комиссии, независимо от количества присутствующих членов соответствующей комиссии; право выдвигать кандидатами в депутаты местных советов только тех ячеек политических партий, зарегистрированных не менее чем за год до дня выборов. А. Яценюк просит Конституционный Суд признать производство по подготовленному им конституционному представлению неотложным и рассмотреть его в рамках месячного срока (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 5.08*).

***

Партия «Народная самооборона» на местных выборах будет формировать совместные избирательные списки с партией «Батьківщина». Об этом заявил лидер «Народной самообороны» Ю. Луценко.

«Все разобщенные демократические силы не имеют ни одного шанса. Единственным мощным оппозиционным политическим явлением является партия, возглавляемая Ю. Тимошенко. Поэтому мы с ней договорились о совместных усилиях, об общих списках на этих местных выборах», – сказал политик (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 4.08*).

***

Лідер Компартії П. Симоненко вважає, що в чинному коаліційному уряді найслабша ланка – економічний блок.

«Економічний блок – слабка ланка. Я не кажу про міністра (економіки), я кажу про С. Тігіпка (віце-прем'єра)», – сказав він.

На думку П. Симоненка, у випадку з С. Тігіпком «технологи надули повітряну кульку» для того, щоб «у черговий раз обдурити українського виборця».

«Коаліція доручила йому підготувати Податковий кодекс. Але коли С. Тігіпко вніс свої пропозиції (стосовно Податкового кодексу), всі здригнулися від того, наскільки вони були безперспективними, наскільки все було зроблено непрофесійно і безграмотно. Вибачте, вживу вислів, за який мене почали критикувати, – тупо й бездарно», – сказав лідер комуністів.

Лідер Компартії наголосив, що проект Податкового кодексу було вирішено доопрацювати і винести на народне обговорення (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 4.08).

***

Лідер БЮТ Ю. Тимошенко призывает всех неравнодушных граждан Украины приобщиться к ее инициативе, чтобы не платить из собственного кармана. Об этом говорится в заявлении Ю. Тимошенко, распространенном ее пресс-службой.

«19 июля компания «Росукрэнерго АГ» обратилась в Шевченковский районный суд города Киева с ходатайством о принудительном исполнении решения Стокгольмского арбитражного суда от 8 июня 2010 г., согласно которому Национальная акционерная компания «Нефтегаз Украины» обязана вернуть «Росукрэнерго» 12,2 млрд куб. м газа. Это решение стало возможным за счет сдачи национальных интересов и сговора государственных чиновников и акционеров частной компании. Государство фактически устранилось от защиты интересов своих граждан и способствует обогащению группы Фирташа-Бойко-Левочкина, которые сегодня руководят правительством Украины и Администрацией В. Януковича.

Нет сомнения, что эти деньги государство будет брать из кармана каждого гражданина. Повышение тарифов на газ на 50 % сделано именно для этого. Надеюсь, вы все помните, как, подписывая позорные харьковские соглашения о сдаче Черноморского флота в обмен на скидку на газ, В. Янукович клялся не трогать тарифы вообще...

Я призываю всех неравнодушных граждан Украины приобщиться к моей инициативе: чтобы не платить из собственного кармана коррупционерам от власти, обратиться в качестве третьего лица в суд, который рассматривает ходатайство «Росукрэнерго». Мы должны защитить себя и защищать свою страну сами, поскольку ни гарант Конституции, ни правительство, сформированное олигархами, не предпринимают никаких действий для отстаивания интересов своего государства и своего народа.

Не позволим наживаться В. Януковичу и его команде за счет поднятия цен на газ для простых людей. Наконец, в случае исполнения Арбитражного решения нас

ждет не просто очередной рост цен на газ – уже этой зимой под угрозой холода окажется все население Украины, а вместе с ним – и наша независимость» (*Обком (www.obkom.net.ua)*. – 2010. – 5.08).

***

БЮТ ініціюватиме збір підписів громадян проти нового проекту Податкового кодексу. Про це на прес-конференції у середу заявив «бютівець» А. Сенченко, повідомляє прес-служба Блоку.

Він зазначив, що депутати від опозиції сумніваються, що запропоновані ними поправки будуть враховані у Податковому кодексі, оскільки провладна більшість за них не голосує.

Він назвав проект Податкового кодексу «яскравим прикладом обману підприємців владою, які повірили кандидату у Президенти В. Януковичу».

«Жоден бізнес не витримає тих навантажень, які готує для нього цей новий проект Податкового кодексу. В умовах кризи, коли треба будувати діалог з бізнесом, влада, по суті, застосовує жорсткі фіскальні методи на реальну економічну ситуацію підприємств», – сказав депутат.

Він вважає, що якщо Податковий кодекс буде прийнятий у тому вигляді, у якому його пропонує Мінфін, більшість українських підприємств через додатковий податковий тиск «буде загнано у глухий кут, а тисячі людей просто залишаться без роботи» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010 – 4.08).

***

Закон про судоустрій та статус суддів, що набув чинності напередодні, багато в чому суперечить європейським нормам, кажуть правозахисники й експерти.

Голова правління Центру політико-правових реформ І. Коліушко вважає, що слід чекати значного послаблення незалежності судової влади та самих суддів.

«Це проявляється в тих повноваженнях, які отримує Вища рада юстиції. А її склад не відповідає європейським стандартам для органу, який має застосовувати дисциплінарну відповідальність до суддів», – цитує його «Німецька хвиля».

Виконавчий директор Української Гельсинської спілки з прав людини В. Яворський каже, що Вища рада юстиції як політичний орган, який формується Президентом та парламентом, «сьогодні є на дві третини залежним від однієї політичної сили».

Він не виключив масових звільнень суддів та втрати тими, хто залишиться на посаді, будь-якої незалежності від виконавчої влади.

Верховний суд, на думку правозахисника, може лишитися без роботи, бо всі суперечки вирішуватимуться виключно вищими судами. А сама система судів розпорошиться між господарськими, кримінальними, цивільними та адміністративними судами.

В. Яворський очікує від цього значних затримок розгляду справ та посилення

безладу в судочинстві (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010 – 4.08).

***

Национальный форум профсоюзов Украины (НФПУ) требует от правительства дополнительных аргументов, которые обосновывают повышение цены на газ для населения. Об этом сказал председатель НФПУ М. Якибчук.

По его словам, информационные материалы, которые предоставило правительство, в действительности лишь освещают смягчение последствий повышения цен на газ, но не обосновывают этого шага. Многочисленными графиками и диаграммами Кабмин освещает проблемы государства, связанные с ценами на газ, но не доказывает, почему эти проблемы должны решаться только за счет граждан, а не за счет инновационных подходов и уменьшения прибылей олигархов.

При этом он добавил, что так называемое «обоснование» является очень тенденциозным, ориентировано лишь на интересы действующей власти, НАК «Нефтегаз Украины» и заинтересованных лиц, а не на интересы потребностей граждан. «Правительство не предоставило такой аргументации увеличения цен», – сказал М. Якибчук (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 4.08).

***

Лидер Прогрессивной социалистической партии Украины Н. Витренко заявила, что больше не верит в то, что Президент Украины В. Янукович сможет осуществить коренной переворот в экономике.

«Наши надежды на В. Януковича, что он осуществит коренной переворот, что он даст возможность возродить экономику Украины – а это возможно лишь через интеграцию с Россией, потому что лишь оттуда могут прийти заказ и инвестиции в машиностроение – полностью рассыпались», – сказала Н. Витренко на пресс-конференции в Харькове.

По ее словам, В. Янукович продолжил политику В. Ющенко «и проводит политику на отрыв Украины от России, на втягивание Украины в НАТО». «И квинтэссенцией такой позиции стало принятие Верховной Радой Закона «О принципах внутренней и внешней политики». Там четко прописан курс на евроинтеграцию», – отметила лидер ПСПУ (*Кореспондент (korrespondent.net)*). – 2010. – 4.08).

ЕКОНОМІКА

Фонд держмайна відклав на місяць терміни початку приватизації ВАТ «Укртелеком» і тепер має намір оголосити конкурс із використанням

відкритості пропозиції ціни за принципом аукціону з продажу 92,79 % акцій компанії у вересні 2010 р.

Відповідні зміни внесено наказом ФДМ від 30 липня в план-графік виставлення на продаж пакетів акцій суб'єктів господарювання на друге півріччя поточного року (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010 – 4.08*).

***

Липнева спека негативно позначається на якості і обсягах виробництва українського зерна, тому українські аграрії зможуть зібрати менше урожаю, ніж очікували. Про це повідомив директор Українського клубу аграрного бізнесу (УКАБ) В. Лапа.

«Нещодавно ми прогнозували, що Україна зможе зібрати 43-43,5 млн т зерна, проте, жаркі погодні умови, які тримаються на території України, негативно впливають на пізні зернові культури» – розповів В. Лапа.

За його словами, сьогодні слід чекати, що Україна збере близько 42 млн т зерна, а на експорт піде 16-16,5 млн т.

Директор УКАБ повідомив, що 90 % ранніх зернових вже зібрані.

На полях залишаються ще пізні зернові культури, серед яких кукурудза, на яку аграрії поклали великі надії, проте, через сильну спеку ці надії частково не виправдаються (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Міністерство аграрної політики підвищило мінімальні і максимальні інтервенційні ціни на пшеницю на 106-240 грн/т, жито та ячмінь на 50-60 грн/т, а також визначило їх для кукурудзи та цукру (Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010 – 4.08).

***

Міністерство вугільної промисловості розглядає можливість залучення кредитних коштів у «Дочірнього банку Сбербанку Росії» на технічне переоснащення державних вугледобувних підприємств у 2010 р.

Про це заявив голова Мінвуглепрому Ю. Яценко із посиланням на проведені напередодні переговори з представниками міністерства і банку. «Ідеться про 200 млн грн на технічне переоснащення», – сказав міністр.

За його словами, кошти кредиту будуть спрямовані на введення в експлуатацію нових перспективних лав на державних шахтах (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Запрет Министерства финансов Украины на привлечение заемных ресурсов ограничит финансовые возможности украинских городов в реализации капиталоемких проектов по обновлению городской

инфраструктуры и усугубит накопившиеся проблемы в жилищно-коммунальной и транспортной сферах. Такое мнение выразили эксперты рейтингового агентства Кредит-Рейтинг.

Согласно данным, заемные ресурсы наряду с доходами, полученными от реализации коммунального имущества и земли несельскохозяйственного назначения, являются источниками наполнения бюджета развития, за счет которого осуществляются капитальные вложения органов местного самоуправления.

В то же время агентство обращает внимание на слабое возобновление спроса на рынке недвижимости, которое продолжает негативно влиять на динамику поступлений в бюджеты развития на фоне возрастающих потребностей в финансировании текущих проектов и погашении накопленной ранее кредиторской задолженности.

Кроме того, по мнению экспертов, учитывая слабую динамику поступлений в государственный бюджет, что уже привело к секвестированию отдельных статей государственных расходов, вероятность того, что города получат необходимые ресурсы в виде межбюджетных трансфертов, невелика.

Вместе с тем, как считает начальник отдела муниципальных рейтингов Е. Самойлова, привлечение дополнительных ресурсов на обновление городской инфраструктуры позволит снизить нагрузку на доходную часть местных бюджетов и, учитывая относительно невысокий объем запланированных заимствований, не приведет к существенному росту совокупной долговой нагрузки сектора госуправления (*Кореспондент (korrespondent.net)*). – 2010. – 4.08).

***

Объем транзита природного газа через территорию Украины за семь месяцев увеличился на 20 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, составив 73 510,18 млн куб. м. Об этом сообщили в пресс-службе ДК «Укртрансгаз».

По данным компании, транзит газа за июль 2010 г. снизился на 18,24 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. и составил 8 487,25 млн куб. м.

Согласно данным за июль транспортирование природного газа через территорию Украины составляет 6 659,05 млн куб. м (из них в страны Западной Европы 6 493,76 млн куб. м, в страны СНГ – 165,29 млн куб. м), что в аналогичном периоде 2009 г. составило 8 682,03 млн куб. м (страны Западной Европы – 8 520,33 млн куб. м и страны СНГ – 161,70 млн куб. м соответственно).

Объем транзита для потребителей Украины за июль составил 1 772,39 млн куб. м, что на 157,27 млн куб. м больше, чем в аналогичном периоде 2009 г. (*Версии (www.versii.com)*). – 2010. – 4.08).

***

На сегодняшний день в подземных хранилищах газа накоплено 19,6 млрд. куб. м газа. Об этом сообщил председатель правления НАК «Нефтегаз Украины» Е. Бакулин. При этом он отметил, что с апреля по октябрь Украина планирует закачать в ПХГ 13,4 млрд куб. м газа, из которых 8,3 млрд – импортный, 5,1 – отечественный. По его словам, остатки газа на апрель составляли 11,5 млрд куб. м. Кроме того, Е. Бакулин сообщил, что с 15 апреля по 1 августа было закачано около 8 млрд куб. м газа (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Украина в 2010 г. произведет сахара на 15 % меньше, чем планировалось, в связи с чем цены на сахар на внутреннем рынке могут быть пересмотрены. Такой прогноз дало аналитическое агентство Agriculture (AAA), оценив нынешнее состояние посевов сахарной свеклы в стране.

По данным аналитиков агентства, коррекция прогноза произошла за счет снижения урожайности корнеплодов. Негативные погодные условия существенно притормозили рост сахарной свеклы: часть посевов в ряде регионов на востоке страны находятся в критическом состоянии, что предполагает отказ аграриев проводить на них уборочные работы. Из посеянных 432 тыс. га свеклы к уборке придет в лучшем случае около 410 тыс. га.

При среднем выходе сахара 13,5 % в нынешнем сезоне будет сварено около 1,73 млн т белого сахара, что ниже на 15 % от предыдущего прогноза. При таком балансе какой-либо экспорт сахара невозможен, убеждены аналитики агентства.

В ближайшее время, добавляют они, будут пересмотрены прогнозы по среднегодовой цене на белый сахар в Украине на 2010/2011 маркетинговый год (сентябрь – август). «Уже с уверенностью можно говорить, что предыдущий прогноз по среднегодовой оптовой цене на белый сахар будет повышен на 10–15 %», – отмечают аналитики (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua). – 2010. – 4.08*).

***

Украина увеличила выпуск стальных труб в январе – июле по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. на 1,7 % – до 913,8 тыс. т, по данным правительства.

В том числе в июле в Украине произведено 137,9 тыс. т труб. При этом Нижнеднепровский трубопрокатный завод за семь месяцев увеличил производство труб на 66,4 %, до 193,7 тыс. т, Никопольский завод бесшовных труб «Нико Тьюб» – на 150,5 %, до 171,6 тыс. т, Луганский трубный завод – на 24,1 %, до 127,5 тыс. т (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua). – 2010. – 4.08*).